DERINIMO PAŽYMA
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PRIEŠGAISRINĖS SAUGOS ĮSTATYMO NR.IX-1225 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

Institucijos ar asmens pavadinimas (rašto data ir Nr.)	**Pastabos ir pasiūlymai**	**Paaiškinimai dėl pastabų**
Nacionalinio pareigūnų profesinių sąjungų susivienijimo 2026-09-11 raštas Nr. NP17-95(26)	*1. Dėl VPGT ir SPT struktūrinių padalinių skaičiaus ir išsidėstymo* Įstatymo projekto 7 straipsnio 3 dalies 4 punkte siūloma nustatyti, kad Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – PAGD) direktorius, vadovaudamasis Priešgaisrinės saugos užtikrinimo standarte nustatytais kriterijais, atsižvelgdamas į PAGD vykdytas konsultacijas su suinteresuotomis savivaldybių institucijomis ir įstaigomis bei suderinęs su vidaus reikalų ministru, nustatytų VPGT ir SPT struktūrinių padalinių skaičių ir jų išsidėstymą Lietuvos Respublikos teritorijoje. Aiškinamajame rašte taip pat nurodoma, kad ugniagesių komandos, kurių veiklos teritorijos sutampa arba kurių iškvietimų į įvykius skaičius per metus yra ypač mažas, galėtų būti perdislokuotos arba panaikintos. NPPSS vertinimu, tokie sprendimai gali turėti reikšmingą poveikį ne tik pačiam ugniagesių komandų tinklui, bet ir pareigūnų bei darbuotojų darbo ir tarnybos vietoms, jų darbo krūviui, vykimo į darbo ar tarnybos vietą sąlygoms, socialinėms garantijoms, taip pat atitinkamos teritorijos priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų parengčiai ir reagavimo laikui. Todėl vien konsultacijų su savivaldybių institucijomis ir įstaigomis, NPPSS nuomone, nepakanka. Priimant sprendimus, galinčius tiesiogiai paveikti darbuotojų darbo ir tarnybos sąlygas, turi būti užtikrintas ir darbuotojų atstovų, įskaitant profesines sąjungas, dalyvavimas. Atsižvelgdami į tai, siūlome įstatyme arba jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatyti pareigą prieš priimant sprendimus dėl VPGT ar SPT struktūrinio padalinio panaikinimo, sujungimo ar perdislokavimo konsultuotis su darbuotojų atstovais bei įvertinti tokio sprendimo poveikį darbo ir tarnybos sąlygoms, darbo krūviui, socialinėms garantijoms, reagavimo laikui ir pajėgų parengčiai. Taip pat manome, kad esminiai kriterijai, pagal kuriuos būtų sprendžiama dėl konkrečių komandų išlaikymo, perdislokavimo ar panaikinimo, turi būti aiškūs ir iš anksto žinomi, o vertinant komandų tinklą turi būti atsižvelgiama ne tik į iškvietimų skaičių, bet ir į gyventojų skaičių bei tankį, teritorijos specifiką, gaisrų ir kitų įvykių riziką, kitų pajėgų pasiekiamumą, reagavimo laiką ir galimybę užtikrinti tinkamą parengtį. Atskirai atkreiptinas dėmesys į nepakankamą aiškumą dėl Priešgaisrinės saugos užtikrinimo standarto (toliau – Standartas) teisinio tęstinumo ir būsimo jo reguliavimo. Įstatymo projekto aiškinamajame rašte nurodoma, kad kriterijai, kuriais vadovaujantis PAGD direktorius nustatys	**Atsižvelgta iš dalies.** Pastaboje netiksliai interpretuojamas Įstatymo projektu siūlomas teisinis reguliavimas. Įstatymo projekto 5 str. 1 p. yra nustatyta, kad Vyriausybė tvirtins priešgaisrinės saugos užtikrinimo standartą, tad jo nebus atsisakyta. Standartas bus patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu „Dėl Lietuvos Respublikos priešgaisrinės saugos ir gelbėjimo darbų įstatymo įgyvendinimo“. Pastaboje pateikti pasiūlymai ir pastebėjimai, kas turi būti reglamentuota priešgaisrinės saugos užtikrinimo standarte, taip pat kas turės dalyvauti sprendžiant dėl VPGT ir SPT struktūrinių padalinių skaičių ir šių padalinių išsidėstymo Lietuvos Respublikos teritorijoje ir į kokius kriterijus turės būti atsižvelgiama, bus vertinami tuo metu, kai paminėti poįstatyminiai teisės aktai bus parengti nustatyta tvarka ir pateikti derinti suinteresuotiems subjektams. Priimant sprendimus dėl VPGT ir SPT struktūrinių padalinių skaičiaus

	VPGT ir SPT struktūrinių padalinių skaičių bei jų išsidėstymą Lietuvos Respublikos teritorijoje, bus nustatyti Priešgaisrinės saugos užtikrinimo standarte, kuris, priėmus įstatymus, bus iš esmės peržiūrėtas ir keičiamas. Kartu nurodoma, kad iki 2027 m. birželio 30 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. balandžio 17 d. nutarimas Nr. 354 „Dėl Priešgaisrinės saugos užtikrinimo standarto patvirtinimo“ turės būti pripažintas netekusiu galios. NPPSS vertinimu, šiuo metu nėra pakankamai aišku, koks reguliavimas pakeis galiojantį Standartą, kokie konkretūs kriterijai jame bus nustatyti ir ar bus išlaikytas ne mažesnis šiuo metu galiojančių reagavimo, pajėgų komplektavimo, jų skaičiaus ir aprūpinimo reikalavimų lygis. Kartu siūlomas reguliavimas gali reikšti, kad, atsisakius Vyriausybės tvirtinamo Standarto, reikšmingesnė sprendimų dėl priešgaisrinės saugos užtikrinimo ir priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų parengties kriterijų nustatymo dalis būtų perkeliama PAGD lygmeniui. Todėl tikslinga aiškiau apibrėžti, kokiu lygmeniu ir kokia tvarka būtų nustatomi esminiai Standarto kriterijai, taip pat kokie kontrolės ir vertinimo mechanizmai būtų taikomi juos keičiant. Siūlomas reguliavimas suponuoja, kad panaikinus Vyriausybės tvirtinamą Priešgaisrinės saugos standartą, sprendimą dėl priešgaisrinės saugos užtikrinimo ir parengties lygio priims ne Lietuvos Respublikos Vyriausybė, ne Vidaus reikalų ministerija, o įgyvendinanti institucija - Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos. Šiuo metu galiojantis Standartas nustato priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų reagavimo į pagalbos prašymus, išvykimo ir atvykimo į įvykio vietą laiko trukmės kriterijus, organizacinę struktūrą, pajėgų, reikalingų reaguoti į pagalbos prašymus ir įvykiams likviduoti, skaičiaus nustatymo principus ir pajėgų aprūpinimo gaisrų gesinimo ir gelbėjimo technika skaičiaus nustatymo kriterijus. Valstybės kontrolė yra atlikusi valstybinį auditą ir 2021-03-22 paskelbusi valstybinio audito ataskaitą Nr. VAE-2 “Priešgaisrinių pajėgų veiklą mažinant gaisrų skaičių ir jų padarytus nuostolius”, kurioje nustatė, jog didelė dalis pamainų neatitinka galiojančio Standarto reikalavimų. Valstybės kontrolės skelbiamais 2026-06-30 duomenimis, iki šiol nėra įgyvendintos 6 rekomendacijos, 6 rekomendacijų įgyvendinimas vėluoja – tarp jų ir rekomendacija, susijusi su budinčių PAGD pamainų atitiktimi galiojančio Standarto reikalavimams. Toks kompetencijų paskirstymas, kai reikšminga Standarto kriterijų nustatymo ir jų įgyvendinimo kompetencijos dalis būtų sutelkta PAGD lygmeniu, NPPSS nuomone, kelia klausimų dėl pakankamo sprendimų priėmimo, jų įgyvendinimo ir kontrolės funkcijų atskyrimo.. Atsižvelgiant į Valstybės kontrolės nustatytas galiojančio Standarto įgyvendinimo problemas, taip pat į pareigūnų trūkumo ir ribotų išteklių aplinkybes, NPPSS nuomone, būtina įvertinti riziką, kad Standarto kriterijų nustatymas ir jų taikymas nesudarytų prielaidų mažinti priešgaisrinės saugos, priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų parengties ir reagavimo lygio. Atsižvelgiant į tai, kad Standarto reikalavimų įgyvendinimo problemos jau ne kartą buvo keliamos profesinių sąjungų bei valstybės institucijų vertinimuose, NPPSS nepritaria galiojančio Standarto panaikinimui tol, kol nėra parengtas, viešai pateiktas ir su socialiniais partneriais aptartas jį pakeisiantis reguliavimas. NPPSS siūlo užtikrinti, kad keičiant Standarto teisinį reguliavimą nebūtų mažinamas priešgaisrinės saugos,	ir jų išsidėstymo Lietuvos Respublikos teritorijoje, VPGT ir SPT darbuotojų interesams NPPSS galės atstovauti Darbo kodekse ir Profesinių sąjungų įstatyme nustatyta tvarka ir būdais.

	pajėgų parengties ir reagavimo užtikrinimo lygis, o kriterijų pakeitimai būtų objektyviai pagrįsti ir įvertintas jų poveikis gyventojų bei darbuotojų saugai, o būsimo Standarto projektas prieš jo patvirtinimą būtų pateiktas derinti darbuotojų atstovams ir profesinėms sąjungoms.	
	2. Dėl pareigūnų rotacijos taikymo išplėtimo Įstatymo projekto 7 straipsnio 6 dalies 2 punkte siūloma Vidaus tarnybos statute nustatytą pareigūnų rotaciją papildomai taikyti PAGD priešgaisrinių gelbėjimo valdybų priešgaisrinių gelbėjimo tarnybų viršininkams. Kartu Pakeitimo įstatymo 2 straipsnio 3 dalyje numatoma, kad ši nuostata būtų taikoma ir atitinkamas pareigas jau einantiems pareigūnams – nuo įstatymo įsigaliojimo dienos jiems būtų nustatomas penkerių metų tarnybos laikotarpis pareigose, kurioms taikoma rotacija. NPPSS vertinimu, naujo teisinio reguliavimo taikymas pareigūnams, kurie į atitinkamas pareigas buvo paskirti galiojant kitokioms tarnybos sąlygoms, turi būti vertinamas ir teisinio tikrumo bei teisėtų lūkesčių aspektu. NPPSS siūlo naują rotacijos reguliavimą visa apimtimi taikyti pareigūnams, į atitinkamas pareigas paskirtiems po Įstatymo įsigaliojimo. Jeigu vis dėlto būtų nuspręsta rotaciją taikyti ir šiuo metu pareigas einantiems pareigūnams, NPPSS siūlo nustatyti pakankamą pereinamąjį laikotarpį bei aiškiai reglamentuoti šių pareigūnų tarnybos tęstinumo, galimo perkėlimo, tarnybos vietos pasikeitimo ir socialinių garantijų sąlygas. Vien penkerių metų tarnybos laikotarpio nustatymas nuo Įstatymo projekto įsigaliojimo dienos savaime neišsprendžia visų klausimų, galinčių kilti naująjį reguliavimą taikant jau susiklosčiusiems tarnybos santykiams.	**Neatsižvelgta.** Rotacija bus taikoma *pareigas jau einantiems* pareigūnams. Toks teisinis reguliavimas nėra naujas, jis remiasi ankstesne teisėkūros praktika, kuri nepažeidžia pareigūnų teisėtų lūkesčių, pvz., Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto pakeitimo įstatymo (2018 m. birželio 29 d. įstatymo Nr. XIII-1381 redakcija) 2 str. 12 d. nustatyta: „12. **Iki šio įstatymo įsigaliojimo neterminuotai paskirti** į pareigas teisingumo ir finansų ministrų valdymo sričių statutinių įstaigų vadovų pavaduotojai toliau eina pareigas, kurioms pagal šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto 32 straipsnio 1 dalį taikoma **rotacija,** ir **jiems nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos nustatomas 5 metų laikotarpis** eiti pareigas, kurioms taikoma rotacija.“ Perkėlimas į rotuojamas pareigas bus vykdomas Vidaus tarnybos sistemos pareigūnų rotacijos tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2024 m. gegužės 8 d. įsakymu Nr. 1V-326 „Dėl Vidaus tarnybos sistemos pareigūnų rotacijos tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

		Rotuojamų pareigūnų socialinės garantijos nustatytos galiojančiame Vidaus tarnybos statute, kuris bendrai taikomas ir kitiems rotuojamiems vidaus tarnybos sistemos pareigūnams.
	4. Dėl SPT atliekamų gelbėjimo darbų apimties ir finansavimo Įstatymo projekto 9 straipsnio 5 dalies 3 punkte numatoma, kad SPT PAGD direktoriaus nustatyta tvarka atliks Įstatymo projekto 7 straipsnio 2 dalies 2 punkte nustatytus gelbėjimo darbus. Atitinkamai Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 7 straipsnio 4 punktą siūloma pakeisti nustatant, kad valstybės perduota savivaldybėms funkcija apimtų ne tik priešgaisrinę saugą, bet ir gelbėjimo darbų vykdymą. NPPSS vertinimu, toks funkcijų išplėtimas reiškia ir papildomus reikalavimus darbuotojų skaičiui, jų profesiniam parengimui, kvalifikacijai ir mokymams, individualiosioms apsaugos priemonėms, specialiajai gelbėjimo technikai bei kitai darbams atlikti reikalingai įrangai. Todėl papildomos funkcijos SPT negali būti perduodamos neužtikrinus realių finansinių, žmogiškųjų ir techninių išteklių šioms funkcijoms tinkamai bei saugiai vykdyti. Šiame kontekste atkreipiame dėmesį į Aiškinamajame rašte pateiktus duomenis. Nors jame nurodoma, kad įstatymai gali būti įgyvendinti su esamu finansavimu, kartu apskaičiuotas 11 733 tūkst. Eur papildomas lėšų poreikis 2027–2029 m., iš kurio 7 209 tūkst. Eur numatyta SPT finansavimui atkurti, o 3 800 tūkst. Eur – gelbėjimo įrangai įsigyti. Be to, nurodoma, kad sumažinus SPT finansavimą 5 procentais daliai SPT turimų lėšų pakaktų tik 10–11 mėnesių veiklos. Todėl Aiškinamajame rašte pateiktas teiginys apie galimybę įstatymus įgyvendinti su esamu finansavimu nėra pakankamai pagrįstas ir nedera su tame pačiame Aiškinamajame rašte pateiktais finansiniais skaičiavimais. Atsižvelgdami į tai, siūlome nustatyti, kad papildomos SPT gelbėjimo funkcijos būtų pradedamos vykdyti tik užtikrinus tikslinį, pakankamą ir tęstinį finansavimą darbuotojams, jų parengimui ir kvalifikacijos tobulinimui, individualiosioms apsaugos priemonėms, technikai bei kitai būtinai įrangai, o konkreti SPT atliekamų gelbėjimo darbų apimtis būtų nustatoma įvertinus realų kiekvienos tarnybos pasirengimą ir galimybes.	**Neatsižvelgta.** Papildomų lėšų Priešgaisrinės saugos ir gelbėjimo darbų įstatymui skyrimo galimybės buvo aptartos su Finansų ministerija ir paskaičiuotos atsižvelgiant į valstybės biudžeto galimybes ir prioritetus. Tokiam lėšų poreikiui pritarė Finansų ministerija ir Vyriausybė, kai Įstatymo projektą teikė Seimui 2026 m. balandžio 15 d. nutarimu Nr. 266, taip pat Finansų ministerija, kai Įstatymo projektas buvo derinamas pakartotinai po to kai Vyriausybė jį atsiėmė iš Seimo.
	5. Dėl fotografavimo, vaizdo ir (arba) garso įrašų darymo Įstatymo projekto 13 straipsnio 2 dalies 4 punkte valstybinės priešgaisrinės priežiūros pareigūnams suteikiama teisė PAGD direktoriaus nustatyta tvarka fotografuoti, daryti vaizdo ir (arba) garso įrašus, siekiant fiksuoti priešgaisrinę saugą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus, neteisėtas asmenų veikas patvirtinančius įrodymus, atliekamų objektų atitikties priešgaisrinę saugą reglamentuojantiems teisės aktams patikrinimų eigą ir gaisrų tyrimų eigą. Atitinkamos fotografavimo bei vaizdo ir garso fiksavimo teisės numatomos ir gaisrų gesinimo bei gelbėjimo darbų metu. Nors Įstatymo projekto 26 straipsnyje nustatyta, kad įgyvendinant įstatymą gauti asmens	**Neatsižvelgta.** Pastaboje pateikti pasiūlymai jau buvo įvertinti Įstatymo projektą teikiant Vyriausybei teisės aktų informacinėje sistemoje (toliau – TAIS) Nr. 23-6801(5) pridėtoje Įstatymo projekto derinimo pažymoje. Vyriausybė pritarė

	duomenys tvarkomi laikantis Bendrojo duomenų apsaugos reglamento, Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo ir kitų duomenų apsaugą reglamentuojančių teisės aktų, NPPSS vertinimu, būtina papildomai įvertinti numatomo duomenų rinkimo būtinumą, apimtį ir proporcingumą siekiamiems tikslams. Atsižvelgdami į tai, siūlome įstatyme arba jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose aiškiau apibrėžti vaizdo ir garso fiksavimo tikslus, konkrečius atvejus ir sąlygas, kada toks fiksavimas gali būti atliekamas, taip pat nustatyti asmenų informavimo tvarką, duomenų saugojimo terminus, prieigos prie įrašų sąlygas, jų perdavimo pagrindus bei technines ir organizacines duomenų apsaugos priemones. Vien bendro pobūdžio nuoroda į asmens duomenų apsaugos teisės aktų laikymąsi, NPPSS vertinimu, savaime neužtikrina pakankamo tokio reguliavimo aiškumo. Kartu NPPSS pakartotinai atkreipia dėmesį į jau anksčiau teiktą siūlymą neįteisinti bendro pobūdžio vaizdo ir (arba) garso fiksavimo vykdant prevencinius, rutininius objektų patikrinimus tais atvejais, kai nėra konkrečių duomenų apie galimą teisės aktų pažeidimą. Įstatymo projekto 13 straipsnio 2 dalies 4 punkte teisė fiksuoti ir toliau apima ne tik konkrečius priešgaisrinę saugą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus ar neteisėtas asmenų veikas patvirtinančius įrodymus, bet ir pačią atliekamų objektų atitikties patikrinimų eigą. NPPSS vertinimu, būtina aiškiai atriboti konkretaus pažeidimo, neteisėtos veikos ar kitos patikrinimo rezultatams reikšmingos aplinkybės fiksavimą nuo bendro viso rutininio patikrinimo filmavimo. Rutininių patikrinimų metu vaizdo ir (arba) garso fiksavimas neturėtų būti vykdomas automatiškai vien dėl patikrinimo fakto, o tokia priemonė turėtų būti naudojama esant objektyviam ir konkrečiam poreikiui užfiksuoti nustatytą ar pagrįstai įtariamą pažeidimą arba kitą patikrinimo rezultatams reikšmingą aplinkybę. Papildomai atkreiptinas dėmesys į galimą valstybinės priešgaisrinės priežiūros metu surinktų asmens duomenų ir kitos informacijos panaudojimą kitu tikslu, nei tas, kuriuo ši informacija buvo surinkta. UGPS 2024-06-28 rašte yra atkreipusi dėmesį, kad vidaus tarnybą reglamentuojantys teisės aktai, o konkrečiai – Vidaus reikalų ministro 2024-05-08 įsakymu Nr. 1V-325 patvirtinto naujos redakcijos Tarnybinių patikrinimų atlikimo, tarnybinių nuobaudų vidaus tarnybos sistemos pareigūnams skyrimo ir panaikinimo tvarkos aprašo 7 punktas numato informacijos apie galimą pareigūno nusižengimą patikslinimą. Ši patikslinimo procedūra, kurios metu renkama informacija, iš esmės nedokumentuojama arba dokumentuojama minimaliai, apie patikslinimo faktą (kad buvo renkami duomenys) ir apie patikslinimo rezultatus (surinktą informaciją, priimtą sprendimą), jei nėra pradedamas tarnybinis patikrinimas, nėra informuojamas vidaus tarnybos pareigūnas (kaip duomenų subjektas), jau nekalbant apie kitų surinktoje informacijoje užfiksuotų duomenų subjektų informavimą apie tokios informacijos rinkimą ir naudojimą kitam tikslui, nei buvo surinkta informacija, šiuo atveju pavyzdžiui, valstybinės priešgaisrinės priežiūros tikslais. NPPSS vertinimu, nepakankamai aiškus tokios informacijos tolesnio tvarkymo reglamentavimas gali kelti riziką, kad valstybinės priešgaisrinės priežiūros metu surinkti asmens duomenys ir kita informacija būtų naudojami kitu tikslu, nei tas, kuriuo jie buvo surinkti. Todėl siūlome Įstatymo projekte arba jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatyti	Įstatymo projekto rengėjų argumentams ir šie pasiūlymai buvo atmesti.

	aiškias tokio duomenų tvarkymo sąlygas ir užtikrinti duomenų tvarkymo būtinumą, proporcingumą bei duomenų subjektų teisių apsaugą.	
	6. *Dėl darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų vykdant specifinę veiklą* NPPSS ir UGPS jau buvo pasiūlę Įstatymo projekte įtvirtinti specialius darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus, taikomus tiek vidaus tarnybos sistemos pareigūnams, tiek pagal darbo sutartis dirbantiems darbuotojams, kai jų vykdomai veiklai būdingi specifiniai veiklos požymiai. Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo 4 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad vidaus tarnybos sistemos pareigūnų tarnybą reglamentuojančiuose norminiuose teisės aktuose privalo būti nustatyti saugos ir sveikatos reikalavimai jiems vykdant specifinę veiklą. Šis klausimas išlieka aktualus, nes specialus kenksmingų ir pavojingų veiksnių valdymo vidaus tarnybos sistemoje reguliavimas taikomas pareigūnams, tačiau neapima pagal darbo sutartis dirbančių VPGT ir SPT darbuotojų, nors šie darbuotojai, vykdydami jiems pavestas funkcijas, taip pat gali susidurti su analogiškais kenksmingais ir pavojingais veiksniais. NPPSS vertinimu, darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos lygis neturėtų priklausyti vien nuo asmens darbo ar tarnybos santykių formos, jeigu faktiškai atliekamos tokios pačios ar analogiško pavojingumo funkcijos. Todėl pakartotinai siūlome Įstatymo projekte įtvirtinti aiškų teisinį pagrindą specialiems darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimams, kurie būtų taikomi ir pagal darbo sutartis dirbantiems VPGT bei SPT darbuotojams, kai dėl jų atliekamų funkcijų pobūdžio jie susiduria su specifiniais kenksmingais ir (ar) pavojingais veiksniais.	**Neatsižvelgta.** Pastaboje pateikti pasiūlymai jau buvo įvertinti Įstatymo projektą teikiant Vyriausybei teisės aktų informacinėje sistemoje (toliau – TAIS) Nr. 23-6801(5) pridėtoje Įstatymo projekto derinimo pažymoje https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/184d5070f5d311f0b9baf24db8ed7e40?positionInSearchResults=0&searchModelUUID=1dbe2bf8-652e-4540-8120-09ce3cf27aec Vyriausybė pritarė Įstatymo projekto rengėjų argumentams ir šie pasiūlymai buvo atmesti.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 12, 279, 286, 288, 413, 493, 506, 525 IR 589 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

Institucijos ar asmens pavadinimas (rašto data ir Nr.)	**Pastabos ir pasiūlymai**	**Paaiškinimai dėl pastabų**

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija 2026-09-15 raštas Nr. (1.6 Mr) 2T-1126	ANK projekte siūloma griežtinti administracinę atsakomybę didinant šiuo metu galiojančias baudas. Aiškinamajame rašte toks siūlymas grindžiamas tik lyginant atitinkamų administracinių nusižengimų pavojingumą ir sankcijas. Informacija apie realią situaciją, t. y. kiek pradėta administracinio nusižengimo teisenų, ar nusižengiama pakartotinai, kaip kito teisės pažeidimų skaičius per tam tikrą praeities laikotarpį, nėra pateikta. Siekiant griežtinti administracinę atsakomybę paprastai vertinami ir administracinio nusižengimo padarymo statistiniai duomenys, aiškiai atskleidžiantys, ar esamas teisinis reguliavimas yra pakankamas ir ar baudų dydžiai atgraso nuo teisės pažeidimų darymo. Todėl turėtų būti tikslinamas aiškinamasis raštas, tinkamai pagrindžiant siekį griežtinti administracinę atsakomybę.	**Neatsižvelgta.** Administracinio nusižengimo padarymo statistiniai duomenys, nors ir buvo vertinami, aiškinamajame rašte nepateikti, kadangi jie neatskleidžia, ar esamas ar esami baudų dydžiai yra pakankamai atgrasantys nuo teisės pažeidimų darymo. Taip yra dėl to, kad ne visada yra nustatomi dėl kilusio gaisro kalti asmenys, o ir pats teisės pažeidimas dažnai pakartotinai nenustatomas, nes net ir pirmas pažeidimas baigiasi gaisru ir paties pažeidimo objekto nebelieka (pvz., sudega namas, ūkio subjekto pastatas, miškas ir pan.). Aiškinamajame rašte poreikis griežtinti administracinę atsakomybę yra pakankamai pagrįstas kitais būdais, kurie turi būti vertinami sistemiškai. Pirmiausia tai, kad gaisruose žuvusių žmonių skaičius, tenkantis 100 tūkst. Lietuvos gyventojų, 2019–2023 m. yra vienas iš aukščiausių tarp kitų Europos Sąjungos šalių narių – didesnis buvo tik Latvijoje. Pagal Tarptautinės priešgaisrinės ir gelbėjimo tarnybų asociacijos duomenis 2019–2023 m. gaisruose žuvusių žmonių skaičiaus 100 000 gyventojų vidurkis didžiausias buvo Latvijoje (4,2), Lietuvoje (3,07), o mažiausias – Olandijoje (0,16). Toliau, baudos už priešgaisrinės saugos taisyklių pažeidimus, prasidedančios nuo 10 eurų, akivaizdžiai neįgyvendina administracinių nuobaudų paskirties – atgrasyti asmenis nuo administracinių nusižengimų ar nusikalstamų veikų darymo ir paveikti administracinius nusižengimus padariusius asmenis, kad jie laikytųsi įstatymų. Aiškinamajame rašte įvertintas ir baudų už priešgaisrinės saugos taisyklių pažeidimus dydžio proporcingumas su dėl pažeidimo galinčiomis kilti pasekmėmis (dėl gaisro dažnai padaromi dideli materialiniai nuostoliai ar net žūsta žmonės), taip pat ir akivaizdžiai neproporcingas baudų dydis palyginti su kitais baudų dydžiais už gerokai mažiau pavojingus teisės pažeidimus.